

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ
«БОБРИНЕЦЬКИЙ АГРАРНИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ ІМ. В. ПОРИКА
БІЛОЦЕРКІВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО АГРАРНОГО УНІВЕРСИТЕТУ»

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

УПРАВЛІННЯ ЗЕМЕЛЬНИМИ РЕСУРСАМИ

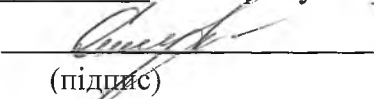
галузь знань	19 Архітектура та будівництво
спеціальність	193 Гедезія та землеустрій
кваліфікація	фаховий молодший бакалавр
відділення	«Землевпорядкування»

2024-2025 навчальний рік

Робоча програма освітнього компонента «Управління земельними ресурсами» розроблена для здобувачів фахової передвищої освіти за спеціальністю 193 Геодезія та землеустрій кваліфікації фаховий молодший бакалавр з геодезії та землеустрою. – Бобринець: ВСП «Бобринецький АФК ім. В. Порика БНАУ», 2025. -19 с.

Укладач: Прокопенко Ірина Павлівна, завідувач відділення «Землевпорядкування», викладач землевпорядних дисциплін, кваліфікаційна категорія «спеціаліст вищої категорії», старший викладач

Робочу програму схвалено на засіданні циклової комісії спеціальності 193 Геодезія та землеустрій

Протокол від 17.01. 2025 року № 7
Голова циклової комісії Ольга Ляшенко
(підпис)

Схвалено методичною радою ВСП «Бобринецький АФК ім. В. Порика БНАУ»

Протокол від 30.01.2025 № 3

Голова методичної ради Тетяна Бондаревська

Прокопенко І.П., 2025

ЗМІСТ

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	4
2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ЗЕМЕЛЬНЕ ПРАВО»	5
3. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ	5
4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ	6
5. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ЗЕМЕЛЬНЕ ПРАВО»	7
6. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	9
7. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	11
7.1. Лекції	11
7.2. Практичні заняття	12
7.3. Самостійна робота	12
8. МЕТОДИ НАВЧАННЯ	13
9. ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ	14
10. ЗАСОБИ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ	15
11. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ	15
12. ПЕРЕЛІК НАОЧНИХ ТА ТЕХНІЧНИХ ЗАСОБІВ НАВЧАННЯ	16
13. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА	17

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Відповідно до навчального плану для вивчення дисципліни «Земельний кодекс України» для денної форми навчання відведено всього 90 академічних годин (3 кредити ECTS), у тому числі аудиторних 44 години (лекції- 30 практичні - 14), самостійна робота – 46 годин.

Опис навчальної дисципліни за показниками та формами навчання наведено в таблиці.

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійний ступінь	Характеристика навчальної дисципліни		
		денна форма навчання	заочна форма навчання	індивідуальна форма навчання
Кількість кредитів – 3,0	Галузь знань 19 Архітектура та будівництво	Обов'язкова освітня компонента		
Кількість модулів 4	Спеціальність 193 Геодезія та землеустрій	Рік підготовки:		
Загальна кількість годин - 90		4-й	-	
		Семестр		
		7-й	8-й	-
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи студента - 4	Освітньо- професійний ступінь: фаховий молодший бакалавр	Лекції		
			30 год.	-
		Практичні, семінарські		
			14 год.	-
		Лабораторні		
		Самостійна робота		
			46 год.	-
Індивідуальні завдання				
Вид контролю: екзамен				

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ЗЕМЕЛЬНИЙ КОДЕКС УКРАЇНИ»

Метою вивчення навчальної дисципліни «Управління земельними ресурсами» є пізнання сутності і закономірностей розвитку управління земельними ресурсами, вивчення методів та механізмів управління.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Управління земельними ресурсами» є регулювання земельних відносин з метою забезпечення раціонального використання земель, рівноправного розвитку всіх форм власності на землю, збереження та відтворення родючості ґрунтів, поліпшення природного середовища, охорони прав фізичних і юридичних осіб на землю тощо.

Згідно з вимогами студенти повинні знати:

- основні законодавчі акти і нормативні документи при управлінні земельними ресурсами;
 - особливості управління земельними ресурсами в умовах ринкової економіки;
 - методи, функції та принципи управління;
 - нормативно-методичні основи управління земельними ресурсами;
 - управління земельними ресурсами в населених пунктах;
 - особливості управління земельними ресурсами з особливим режимом використання;
- уміти:
- застосовувати законодавчі акти та нормативні документи щодо управління земельними ресурсами;
 - проводити зонування території населених пунктів тощо.

3. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна дисципліна «Управління земельними ресурсами» базується на вивченні наступних дисциплін: Вступ до спеціальності, Земельний кодекс України, Земельний кадастр, Землевпорядне проєктування.

4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Символ результатів навчання за спеціальністю 193 Геодезія та землеустрій відповідно до освітньо- професійної програми	Результати навчання з дисципліни
ПРН 21	Вирішувати питання регулювання земельних відносин в межах сільських (міських) рад базового рівня в.т.ч. (об'єднаних територіальних громад)

5. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Управління земельними ресурсами»

ВСТУП

Дисципліна, завдання і зміст її, зв'язок з іншими дисциплінами. Використання земельного фонду України та регіону. Тенденції структурних змін у землекористуванні.

МОДУЛЬ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ УПРАВЛІННЯ ЗЕМЕЛЬНИМИ РЕСУРСАМИ

1.1. Законодавчі акти та нормативні документи при управлінні земельними ресурсами

Конституційні засади управління земельними ресурсами. Земельний кодекс України – основа управління земельними ресурсами. Постанови Верховної Ради України, Укази Президента України. Кабінету Міністрів України, нормативно-правові акти міністерств та відомств, а також місцевих органів виконавчої влади та місцевого самоврядування при управлінні земельними ресурсами.

1.2. Історичні та соціальні передумови розвитку системи управління земельними ресурсами

Земельні ресурси як об'єкт управління. Коротка історія еволюції управління земельними ресурсами. Управління земельними ресурсами на території України в період входження до складу царської Росії. Управління земельними ресурсами в радянській Україні. Розвиток управління земельними ресурсами в незалежній Україні.

1.3. Теоретичні основи управління земельними ресурсами

Поняття, мета та зміст управління земельними ресурсами. Основні завдання, функції і принципи управління земельними ресурсами. Основні положення концепції сучасного управління земельними ресурсами.

МОДУЛЬ 2. МЕТОДИ УПРАВЛІННЯ

2.1. Методи управління земельними ресурсами

Поняття методів управління земельними ресурсами. Характеристика методів управління. Метод системного аналізу, програмно-цільовий метод, метод землеустрою та моделювання.

2.2. Організаційні структури управління земельними ресурсами

Основні принципи і вимоги до побудови організаційних структур управління. Організаційна структура управління земельними ресурсами на державному, регіональному рівні та рівні району і міст. Компетенції органів державної влади з питань земельних ресурсів та екології і природних ресурсів щодо управління земельними ресурсами. Компетенції органів місцевого самоврядування щодо управління земельними ресурсами.

2.3. Нормативно-методичні основи управління земельними ресурсами

Поняття стандартів, норм і правил, регламентів методичних рекомендацій та інструкцій. Державні стандарти як інструмент управління земельними ресурсами. Екологічні аспекти в управлінні земельними ресурсами.

Практичні заняття

Управління родючістю ґрунту

1. Визначення балансу гумусу при існуючій структурі посівів.
2. Управління структурою посівів, що забезпечить бездефіцитний баланс гумусу в ґрунті.

МОДУЛЬ 3. ОСОБЛИВОСТІ УПРАВЛІННЯ ЗЕМЕЛЬНИМИ РЕСУРСАМИ РІЗНОГО ЦІЛЬОВОГО ПРИЗНАЧЕННЯ

3.1. Управління земельними ресурсами в населених пунктах

Організаційні засади управління земельними ресурсами в населених пунктах. Генеральні плани забудови населених пунктів. Економіко-планувальне зонування території населених пунктів. План земельно-господарського впорядкування території населених пунктів.

Практичне заняття

Економіко-планувальне зонування території населеного пункту.

3.2. Особливості управління земельними ресурсами з особливим режимом використання земель

Управління земельними ресурсами природно-заповідного та іншого природоохоронного, оздоровчого, рекреаційного, історико-культурного призначення. Управління земельними ресурсами щодо використання надр.

Практичне заняття

Дослідження документації при відведенні земельної ділянки для надрокористування.

3.3 Управління земельними ресурсами в умовах воєнного стану

Комплексний план просторового розвитку території територіальної громади як інструмент управління відновленням від наслідків війни

Землевпорядне забезпечення відновлення земель, що були порушені внаслідок бойових дій

Практичне заняття

Цифрова трансформація землевпорядної документації

МОДУЛЬ 3. УПРАВЛІННЯ ЗЕМЕЛЬНИМИ РЕСУРСАМИ, ЯКІ ПІДДАЮТЬСЯ АКТИВНОМУ АНТРОПОГЕННОМУ НАВАНТАЖЕННЮ

3.1. Управління землями сільськогосподарського призначення

Правовий режим земель сільськогосподарського призначення. Об'єкт правового режиму. Органи управління землями сільськогосподарського призначення та їх повноваження. Організаційно-інституційний механізм управління землями сільськогосподарського призначення.

Практичне заняття

Управління землями сільськогосподарського призначення

3.2 Управління використанням та охороною земель лісогосподарського призначення

Суб'єкти та об'єкти правовідносин землями лісового фонду. Право тимчасового і постійного користування лісами. Уповноважені органи у сфері управління землями лісового фонду. Лісовий сервітут. Зміна цільового призначення земельних лісових ділянок. Органи управління землями лісогосподарського призначення та їх повноваження.

Практичне заняття

Правовий режим використання та охорони земель лісогосподарського призначення.

3.3 Особливості управління використанням та охороною земель житлової та громадської забудови. Актуальність міського землекористування

Співвідношення понять «землі населених пунктів» та «землі житлової та громадської забудови». Питання, що вирішуються в Генеральному плані. Склад містобудівної документації. План земельно-господарського устрою. Актуальні проблеми управління земельними ресурсами міст. Територіальна громада міста. Розмежування земель державної та комунальної власності. Повноваження міських рад у сфері землеустрою.

Практичне заняття

Режим використання земель житлової та громадської забудови.

Особливості управління міським землекористуванням.

3.4 Управління використанням та охороною земель промисловості, транспорту, електронних комунікацій, енергетики, оборони та іншого призначення

Режим використання земель промисловості, транспорту, електронних комунікацій, енергетики, оборони та іншого призначення.

уповноважені органи	енергетики, управління	оборони та землі промисловості,	та іншого призначення.	Спеціальний транспорт,

електронних комунікацій, енергетики, оборони та іншого призначення.

Практичне заняття

Режим використання земель промисловості, транспорту, електронних комунікацій, енергетики, оборони та іншого призначення.

**4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«УПРАВЛІННЯ ЗЕМЕЛЬНИМИ РЕСУРСАМИ»**

Модуль		Змістовий модуль		Обсяг годин для окремих видів навчальних занять і самостійної роботи			
№	назва	№	Назва	лекції	практичні заняття	самостійна робота	разом
1	2	3	4	5	6	7	8
			Вступ	2	-	-	2
1.	Теоретичні основи управління земельними ресурсами	1.1.	Законодавчі акти та нормативні документи при управлінні земельними ресурсами	2	-	4	6
		1.2.	Історичні та соціальні передумови розвитку системи управління земельними ресурсами	2	-	4	6
		1.3	Теоретичні основи управління земельними ресурсами	2	-	4	6
Всього за модуль				6	-	12	18
2.	Методи управління	2.1.	Методи управління земельними ресурсами	4	-	4	10
		2.2.	Організаційні структури управління земельними ресурсами	2	-	4	8
		2.3.	Нормативно-методичні основи управління земельними ресурсами	2	4	4	6
Всього за модуль				8	4	12	24

1	2	3	4	5	6	7	8
3.	Особливості управління земельними ресурсами різного цільового призначення	3.1.	Управління земельними ресурсами в населених пунктах	2	2	4	8
		3.2.	Особливості управління земельними ресурсами з особливим режимом використання земель	2	2	4	8
		3.3.	Управління земельними ресурсами в умовах воєнного стану	2	4	4	10
Всього за модуль				6	8	12	26
4.	Управління земельними ресурсами, які піддаються активному антропогенному навантаженню	4.1.	Управління землями сільськогосподарського призначення	2	2	4	8
		4.2.	Управління використанням та охороною земель лісогосподарського призначення	2	-	4	6
		4.3.	Особливості управління використанням та охороною земель житлової та громадської забудов	2	-	2	4
		4.4	Управління використанням та охороною земель промисловості, транспорту, електронних комунікацій, енергетики, оборони та іншого призначення	2	-		2
Всього за модуль				4	2	10	20
Разом годин за дисципліну				30	14	46	90

7. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

7.1 ЛЕКЦІЇ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Модуль 1		
1	Вступ	2
2	Законодавчі акти та нормативні документи при управлінні земельними ресурсами	2
3	Історичні та соціальні передумови розвитку системи управління земельними ресурсами	2
4	Теоретичні основи управління земельними ресурсами	2
Модуль 2		
5	Методи управління земельними ресурсами	4
6	Організаційні структури управління земельними ресурсами	2
7	Нормативно-методичні основи управління земельними ресурсами	2
Модуль 3		
8	Управління земельними ресурсами в населених пунктах	2
9	Особливості управління земельними ресурсами з особливим режимом використання земель	2
10	Управління земельними ресурсами в умовах воєнного стану	2
Модуль 4		
11	Управління землями сільськогосподарського призначення	2
12	Управління використанням та охороною земель лісгосподарського призначення	2
13	Особливості управління використанням та охороною земель житлової та громадської забудови	2
14	Управління використанням та охороною земель промисловості, транспорту, електронних комунікацій, енергетики, оборони та іншого призначення	2
Разом		30

7.2 ПРАКТИЧНІ РОБОТИ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Модуль 2		
1	Нормативно-методичні основи управління земельними ресурсами	4
Модуль 3		
2	Управління земельними ресурсами в населених пунктах	2
3	Особливості управління земельними ресурсами з особливим режимом використання земель	2
4	Управління земельними ресурсами в умовах воєнного стану	4
Модуль 4		
5	Управління землями сільськогосподарського призначення	2
Разом		14

7.3 САМОСТІЙНА РОБОТА

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Модуль 1		
1	Законодавчі акти та нормативні документи при управлінні земельними ресурсами	4
2	Історичні та соціальні передумови розвитку системи управління земельними ресурсами	4
3	Теоретичні основи управління земельними ресурсами	4
Модуль 2		
4	Методи управління земельними ресурсами	4

5	Організаційні структури управління земельними ресурсами	4
6	Нормативно-методичні основи управління земельними ресурсами	4
Модуль 3		
7	Управління земельними ресурсами в населених пунктах	4
8	Особливості управління земельними ресурсами з особливим режимом використання земель	4
9	Управління земельними ресурсами в умовах воєнного стану	4
Модуль 4		
10	Управління землями сільськогосподарського призначення	4
11	Управління використанням та охороною земель лісгосподарського призначення	4
12	Особливості управління використанням та охороною земель житлової та громадської забудови	2
Разом		46

8. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Словесні методи (бесіда, розповідь, пояснення, лекції тощо) характерні тим, що інформацію для засвоєння здобувач освіти отримує вербальними засобами, тобто через слово.

Наочні методи — інформація для засвоєння одержується на основі сенсорно-перцептивної діяльності (демонстрування, ілюстрації, показ об'єкта, моделі).

Практичні методи. Суть їх у тому, що шляхом виконання практичних дій здобувач освіти отримує деяку інформацію, яку аналізує, робить висновок і приходиться до тих знань, які необхідно засвоїти. Особливість методу в тому, що діяльність з одержання знань накладається в часі на діяльність з їх застосування, що дає винятково важливий педагогічний ефект.

При вивченні дисципліни використовуються такі методи :

1.Бесіда, або діалог з аудиторією. Ставиться серія запитань, які потребують відповіді. Це дає можливість зрозуміти, чи готові здобувачі освіти сприймати

новий матеріал, чи їх потрібно активізувати. Проводяться бліц опитування (ставляться питання, які потребують відповіді).

2.Сократична бесіда. Ставиться серія запитань, які дають можливість здобувачу освіти дати не повну відповідь, що спонукає з зацікавленістю сприймати новий матеріал.

3.Проблемне заняття. Висловлюється проблема, з метою викликати зацікавленість у здобувачів освіти.

4.Дискусія. Відбувається активний обмін думками. Це різновид проблемних лекцій. Проводяться ділові ігри, самостійна робота. Лекція, дискусія дає можливість охопити складний, великий за обсягом і найбільш вдалий матеріал.

5.Заняття з використанням техніки зворотного зв'язку. Після подачі лекції починається її обговорення. З'ясовую наскільки здобувачі освіти зрозуміли матеріал.

6.Метод «заверши фразу». Здобувач освіти може продовжувати її своїми словами, а не так як у конспекті.

7.Консультація.

Для індивідуальної роботи із здобувачами освіти використовую пояснення.

9. ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

За місцем у навчальному процесі розрізняють **попередній, поточний, періодичний, підсумковий види контролю.**

Попередній контроль – використовують перед вивченням нової теми на початку семестру для з'ясування загального рівня підготовки здобувачів освіти з дисципліни, щоб передбачити організацію їх навчально-пізнавальної діяльності.

Поточний контроль – спостереження викладача за навчальною діяльністю здобувачів освіти на занятті. Метою його є отримання оперативних даних про рівень знань здобувачів освіти і якість навчальної роботи на занятті, оптимізація управління навчальним процесом.

Періодичний (тематичний) контроль – виявлення й оцінювання засвоєних на кількох попередніх заняттях знань, умінь здобувачів освіти з метою визначення, наскільки успішно вони володіють системою знань, чи відповідають ці знання програмі. Різновидом періодичного є **тематичний контроль**, що полягає у перевірці та оцінюванні знань здобувачів освіти з кожної теми і спрямований на те, щоб усі належно засвоїли кожну тему.

Підсумковий контроль здійснюється наприкінці семестру або навчального року. Підсумкову оцінку за семестр виставляють за результатами тематичного оцінювання, за рік — на основі семестрових оцінок.

10. ЗАСОБИ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Система оцінювання результатів навчання здобувачів освіти включає оцінювання під час поточного та підсумкового контролю.

Поточний контроль охоплює оцінювання наступних результатів:

- відповіді (виступи) на аудиторних заняттях;
- результати виконання практичних робіт;
- результати виконання та захисту завдань самостійної роботи здобувача;
- у разі змішаної (дистанційної) форми навчання – відповіді під час занять у дистанційному режимі (на форумах, у чатах, через Zoom, Google Meet, тощо).

Результат поточного контролю навчальної діяльності здобувачів визначається як середнє арифметичне значення за всіма складовими поточного контролю.

Підсумковий контроль:

Залік (диференційований залік) – це форма підсумкового контролю, яка передбачає оцінювання результатів навчання на основі результатів поточного контролю та написання семестрової контрольної роботи.

Для змішаної (дистанційної) форми навчання залік є формою підсумкового контролю засвоєння здобувачем освіти теоретичного та практичного матеріалу з окремої навчальної дисципліни за семестр. Він проводиться онлайн із використанням платформ (програмного забезпечення) для проведення відеоконференцій (Zoom, Google Meet, Microsoft Teams, Skype тощо).

11. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Поточний контроль успішності здобувачів вищої освіти здійснюється за чотирибальною шкалою – «2», «3», «4», «5».

Критерії оцінювання результатів навчання за чотирибальною шкалою

Бали	Критерії оцінювання
5 «Відмінно»	Отримують за роботу, в якій повністю і правильно виконано завдання. Водночас студент має продемонструвати вміння аналізувати і оцінювати явища, факти і процеси, застосовувати наукові методи для аналізу конкретних ситуацій, робити

	самостійні висновки, на основі яких прогнозувати можливий розвиток подій і процесів, докладно обґрунтувати свої твердження та висновки.
4 «Добре»	Отримують за роботу, в якій повністю і правильно виконано 75 % завдань. Водночас студент демонструє навички аналізувати і оцінювати явища, факти і події, робить самостійні висновки, на основі яких прогнозує можливий розвиток подій і процесів та здатний докладно обґрунтувати свої твердження та висновки.
3 «Задовільно»	Отримують за роботу, в якій правильно виконано 60 % завдань. При цьому студент не виявив уміння аналізувати і оцінювати явища, факти та недостатньо обґрунтував твердження та висновки, недостатньо впевнено 15 орієнтується в навчальному матеріалі.
2 «Незадовільно»	Отримують за роботу, в якій виконано менше ніж 60 % завдань. При цьому студент не вміє аналізувати явища, факти, події, не спроможний робити самостійні висновки та їх обґрунтувати, що свідчить про те, що студент не оволодів програмним матеріалом.

12. ПЕРЕЛІК НАОЧНИХ ТА ТЕХНІЧНИХ ЗАСОБІВ НАВЧАННЯ

Наочні засоби:

1. Слайдові презентації у програмі Microsoft Office, PowerPoint.
2. Схеми, малюнки, таблиці.
3. Законодавча, нормативна, нормативно-технічна документація.

Технічні засоби:

1. Ноутбук.
2. Мультимедіа проєктори (телевізори) в навчальних аудиторіях.
3. Комп'ютерний клас для проведення підсумкового тестового контролю знань студентів.

11. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Нормативні

1. Водний кодекс України : станом на 02.07.2024 // [Електронний ресурс]. – URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/213/95%D0%B2%D1%80#Text>
2. Закон України від 07 липня 2011 р. «Про Державний земельний кадастр»: URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3613-17#Text>
3. Закон України від 12.05.2022 р. № 2247-IX “Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо особливостей регулювання земельних відносин в умовах воєнного стану”. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2247-20#Text>.
4. Закон України від 19.06.2003 № 962–IV «Про охорону земель» // Офіційний сайт Верховної Ради. – URL : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/962-15>.
5. Закон України № 2145-IX від 24.03.2022 «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо створення умов для забезпечення продовольчої безпеки в умовах воєнного стану», URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-20#Text>
6. Закон України від 19.06.2003 № 963–IV «Про державний контроль за охороною та використанням земель» // Офіційний сайт Верховної Ради. – URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/963-15>
7. Закон України від 22 травня 2003 року № 858-IV «Про землеустрій»: URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/858-15#Text>.
8. Закон України від 28 квітня 2021 року №1423-IX «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення системи управління та дерегуляції у сфері земельних відносин». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1423-20#Text>
9. Земельний кодекс України від 25 жовт. 2001 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2768-14#Text>
10. Кодекс України про адміністративні правопорушення. Документ редакція від 19.05.2024. 80731-X, URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10#Text>
11. Кримінальний кодекс України. Документ 2341-III, редакція від 19.05.2024. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#Text>

Основні

1. Горлачук В. В. Управління земельними ресурсами : Практикум для студентів спеціальності 193 Геодезія та землеустрій / В. В. Горлачук, О. В. Лазарева – Миколаїв : Вид-во ЧНУ ім. Петра Могили, 2018. – 88 с.

2. Муравська Н. Державне регулювання земельних відносин в умовах воєнного стану. Юрист&Закон. 2022. №19. URL: https://uz.ligazakon.ua/ua/magazine_article/EA015736.
3. Радзій В.Ф. Управління земельними ресурсами : конспект лекцій. Луцьк : Вол. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2022. 130 с
4. Управління земельними ресурсами та землекористуванням: навч. посібник / А.М. Третяк, В.М. Третяк, Р.М. Курильців, Т.М. Прядка, Н.О. Капінос, Н.А. Третяк; За заг. ред. професора Третяка А.М. – Біла Церква: «ТОВ «Білоцерківдрук», 2022. – 436 с.
5. Управління земельними ресурсами: [навчальний посібник] / Г.І. Шарий, В.В. Тимошевський, Р.А. Міщенко, І.А. Юрко. – Полтава: ПолтНТУ, 2019. – 172.
6. Штерндок Е. С. Управління земельними ресурсами : конспект лекцій для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти зі спеціальності 193 – Геодезія та землеустрій / Е. С. Штерндок ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2024. – 122 с.

Інтернет ресурси

1. Верховна Рада України <https://www.rada.gov.ua/>
2. Кабінет міністрів України <http://www.kmu.gov.ua>
3. Міністерство освіти і науки України <http://www.mon.gov.ua/ua/>
4. Міністерство аграрної політики та продовольства України <https://minagro.gov.ua/>
5. Законодавство України <http://www.zakon/rada.gov.ua>
6. Державне земельне агентство України <http://land.gov.ua/>
7. Державна податкова адміністрація <http://www.sta.gov.ua>
8. Земельний портал України <http://zem.ua/uk>
9. Сайт землевпорядників України <http://zemres.com/>
10. Моя земля - моє право <http://www.youtube.com/watch?v=arYwIwE2iho>
11. Землевпорядний вісник <http://zemvisnuk.com.ua/>